

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การนำความรู้เกี่ยวกับ

บัญญัติไตรยางศ์ไปใช้

ครูผู้สอน ครูพงษ์ธร รอดจินดา

ครูอภาภรณ์ สุขสำราญ

การนำความรู้เกี่ยวกับ บัญญัติไตรยางศ์ไปใช้

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้
เกี่ยวกับบัญญัติไตรยางศ์ไปใช้ใน
ชีวิตประจำวัน

วิเคราะห์โจทย์ปัญหาและเขียน
บรรทัดแรกเพื่อแสดงวิธีหาคำตอบ
โดยใช้บัญญัติไตรยางค์

1. ซื้อสมุด 12 เล่ม ราคา 108 บาท ถ้าต้องการซื้อ
สมุด 30 เล่ม จะต้องจ่ายเงินกี่บาท

- จากโจทย์ที่กำหนดให้ เขียนบรรทัดแรกเพื่อแสดงวิธีหาคำตอบ
โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ได้อย่างไร

ซื้อสมุด 12 เล่ม ราคา 108 บาท

2. โดยเฉลี่ยในเวลา 4 วัน นุชอ่านหนังสือได้ 280 หน้า
ถ้าหนังสือเล่มหนึ่งมี 630 หน้า นุชจะใช้เวลาอ่านกี่วัน

- จากโจทย์ที่กำหนดให้ เขียนบรรทัดแรกเพื่อแสดงวิธีหาคำตอบ
โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ได้อย่างไร

หนังสือ 280 หน้าใช้เวลาอ่านเฉลี่ย 4 วัน

3. ผ้ายาว 5 เมตร ตัดเลื้อขนาดเดียวกันได้ 3 ตัว
ถ้าต้องการตัดเลื้อขนาดเดียวกัน 12 ตัว จะต้องซื้อผ้า
ยาวกี่เมตร

- จากโจทย์ที่กำหนดให้ เขียนบรรทัดแรกเพื่อแสดงวิธีหาคำตอบ
โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ได้อย่างไร

ตัดเลื้อ 3 ตัวใช้ผ้ายาว 5 เมตร

4. ชองจดหมายราคาโหลละ 8 บาท ถ้ามีเงิน 40 บาท
จะซื้อชองจดหมายได้กี่โหล

- จากโจทย์ที่กำหนดให้ เขียนบรรทัดแรกเพื่อแสดงวิธีหาคำตอบ
โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ได้อย่างไร

เงิน 8 บาท ซื้อชองจดหมายได้ 1 โหล

5. ช่างตัดกางเกงขนาดเดียวกัน 2 ตัว ใช้ผ้ายาว 3 เมตร
ถ้าต้องการตัดกางเกงขนาดเดียวกัน 12 ตัว จะต้องใช้ผ้า
ยาวกี่เมตร

- จากโจทย์ที่กำหนดให้ เขียนบรรทัดแรกเพื่อแสดงวิธีหาคำตอบ
โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ได้อย่างไร

ช่างตัดกางเกง 2 ตัว ต้องใช้ผ้ายาว 3 เมตร

กิจกรรม

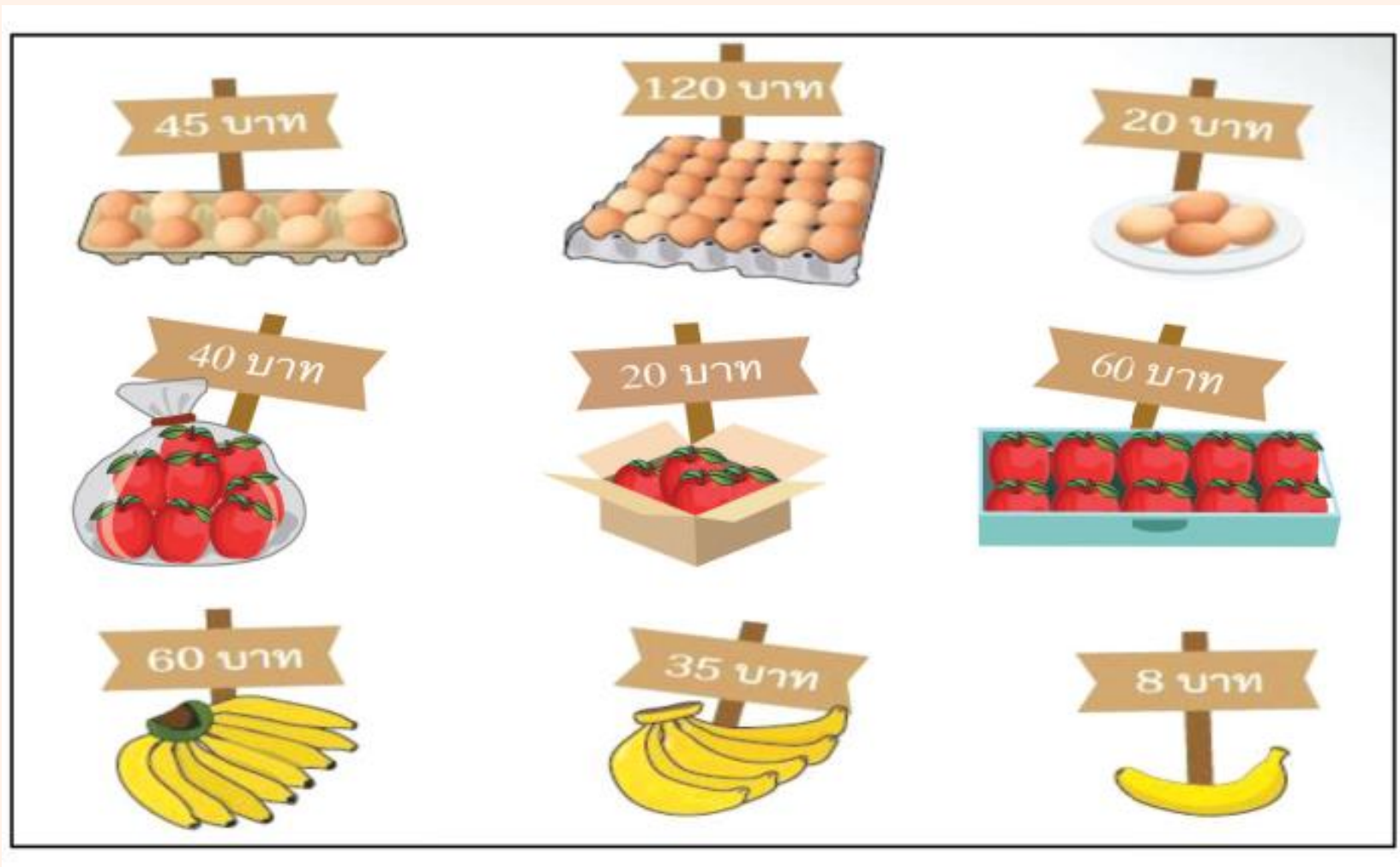
คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูแบ่งกลุ่ม 2-3 คน พร้อมแจกกระดาษ
2. ให้นักเรียนเลือกคำถามกลุ่มละ 1 ข้อ คิดหาวิธีว่าควรซื้อของแบบไหน เพราะเหตุใดลงในกระดาษ
3. เมื่อทุกกลุ่มแสดงวิธีทำเสร็จแล้วให้นำกระดาษมาติดบนกระดาน
4. ครูตรวจสอบความถูกต้อง ถ้ากลุ่มใดให้เหตุผลและหาคำตอบไม่ถูกต้อง ให้ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและหาคำตอบ

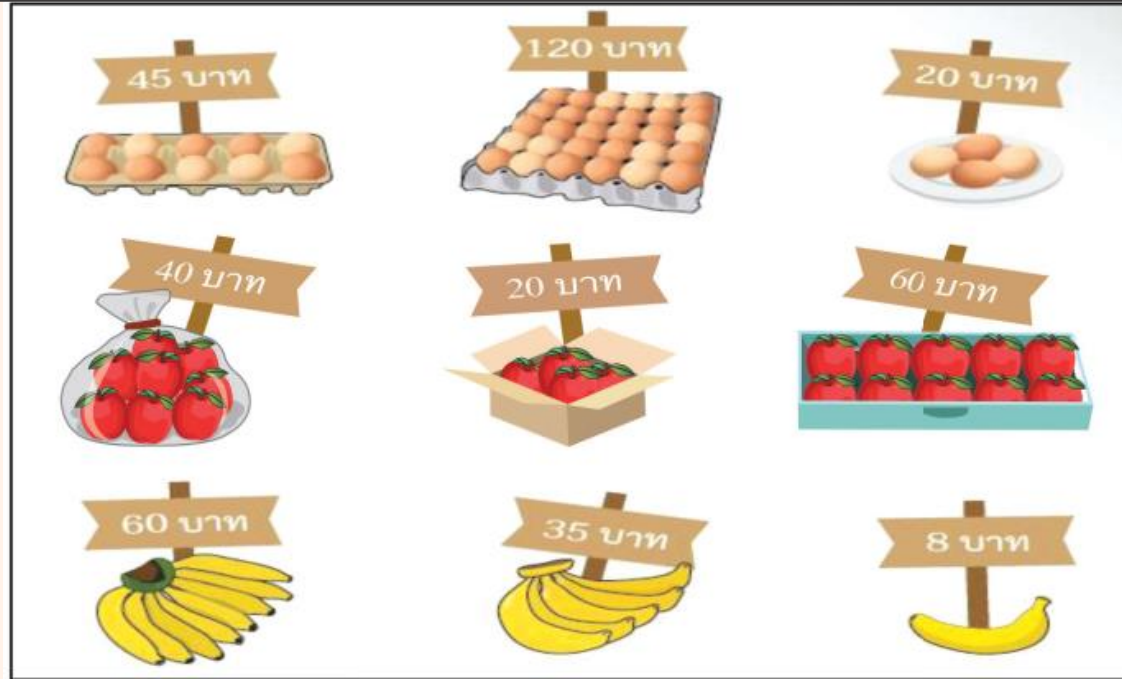
คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนแสดงวิธีทำโจทย์กลุ่มละ 1 ข้อ
2. เมื่อทำเสร็จแล้วนำกระดาษมาติดบนกระดาน ร่วมตรวจสอบความถูกต้องและอภิปราย

พิจารณาสินค้าต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

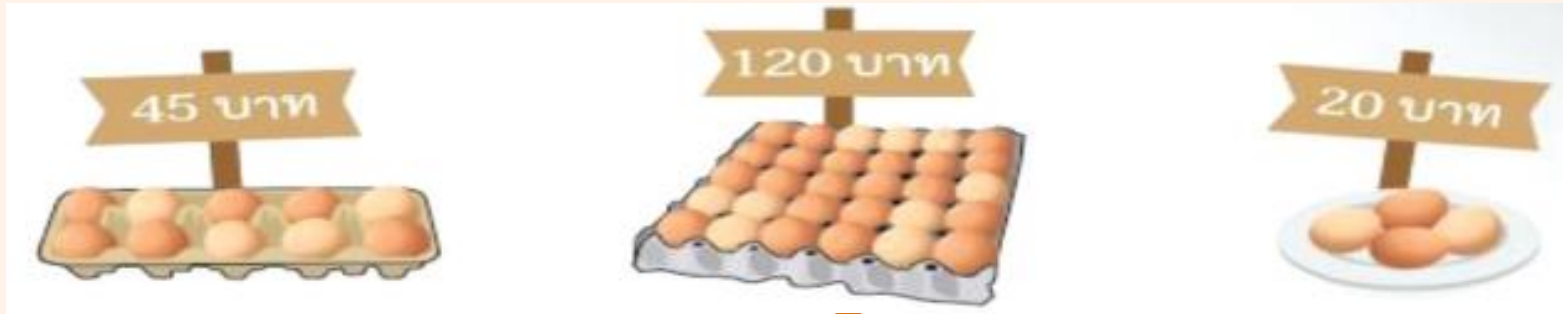

พิจารณาสินค้าต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

1. ถ้าต้องการซื้อไข่ 60 ฟอง ควรซื้อแบบไหน จึงจะจ่ายเงินน้อยที่สุด
2. มีเงินอยู่ 120 บาท จะซื้อแอปเปิลแบบไหน จึงจะได้แอปเปิลน้อยที่สุด
3. ต้องการซื้อกล้วย 40 ผล ควรซื้อแบบไหน จึงจะจ่ายเงินน้อยที่สุด

1. ถ้าต้องการซื้อไข่ 60 ฟอง ควรซื้อแบบไหน จึงจะจ่ายเงินน้อยที่สุด

แบบที่ 1 กล่องละ 10 ฟอง ราคา 45 บาท

ไข่ 10 ฟอง ราคา 45 บาท

ถ้าไข่ 1 ฟอง จะราคา $45 \div 10 = \frac{45}{10}$ บาท

ถ้าไข่ 60 ฟอง จะราคา $60 \times \frac{45}{10} = 270$ บาท

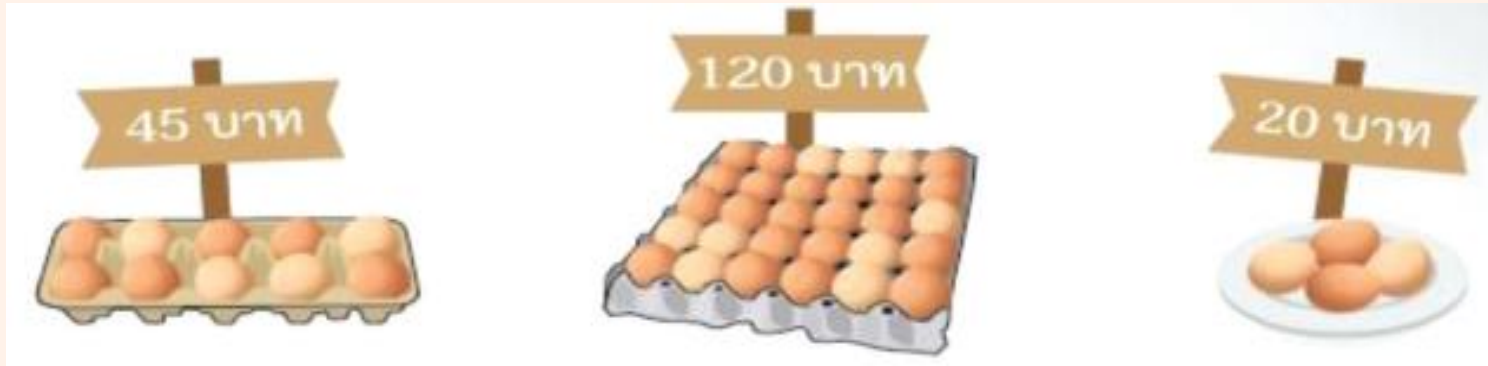
แบบที่ 2 ถาดละ 30 ฟอง ราคา 120 บาท

ไข่ 30 ฟอง ราคา 120 บาท

ถ้าไข่ 1 ฟอง จะราคา $120 \div 30 = 4$ บาท

ถ้าไข่ 60 ฟอง จะราคา $60 \times 4 = 240$ บาท

1. ถ้าต้องการซื้อไข่ 60 ฟอง ควรซื้อแบบไหน จึงจะจ่ายเงินน้อยที่สุด

แบบที่ 3 จานละ 4 ฟอง ราคา 20 บาท

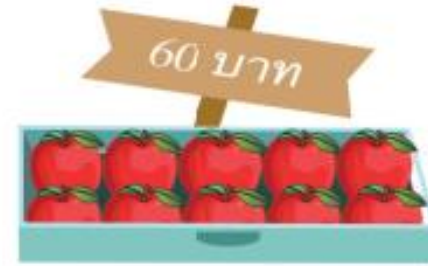
ไข่ 4 ฟอง ราคา 20 บาท

ถ้าไข่ 1 ฟอง จะราคา $20 \div 4 = 5$ บาท

ถ้าไข่ 60 ฟอง จะราคา $60 \times 5 = 300$ บาท

ควรเลือกซื้อไข่แบบถาดละ 30 ฟอง
เพราะจ่ายเงินน้อยที่สุด คือ 240 บาท

2. มีเงินอยู่ 120 บาท จะซื้อแอปเปิลแบบไหน จึงจะได้แอปเปิลน้อยที่สุด

แบบที่ 1 ถุงละ 8 ผล ราคา 40 บาท

เงิน 40 บาท ซื้อได้ 8 ผล

ถ้าเงิน 1 บาท จะซื้อได้ $8 \div 40 = \frac{8}{40}$ ผล

ถ้าเงิน 120 บาท จะซื้อได้ $120 \times \frac{8}{40} = 24$ ผล

แบบที่ 2 กล่องละ 4 ผล ราคา 20 บาท

เงิน 20 บาท ซื้อได้ 4 ผล

ถ้าเงิน 1 บาท จะซื้อได้ $4 \div 20 = \frac{4}{20}$ ผล

ถ้าเงิน 120 บาท จะซื้อได้ $120 \times \frac{4}{20} = 24$ ผล

2. มีเงินอยู่ 120 บาท จะซื้อแอปเปิลแบบไหน จึงจะได้แอปเปิลน้อยที่สุด

แบบที่ 3 กล่องละ 10 ผล ราคา 60 บาท

เงิน 60 บาท ซื้อได้ 10 ผล

ถ้าเงิน 1 บาท จะซื้อได้ $10 \div 60 = \frac{10}{60}$ ผล

ถ้าเงิน 120 บาท จะซื้อได้ $120 \times \frac{10}{60} = 20$ ผล

ซื้อแอปเปิลแบบกล่องละ 10 ผล
เพราะได้แอปเปิลน้อยที่สุด คือ 20 ผล

3. ต้องการซื้อกล้วย 40 ผล ควรซื้อแบบไหน จึงจะจ่ายเงินน้อยที่สุด

แบบที่ 1 กล้วย 8 ผล ราคา 60 บาท

กล้วย 8 ผล ราคา 60 บาท

ถ้ากล้วย 1 ผล จะราคา $60 \div 8 = \frac{60}{8}$ บาท

ถ้ากล้วย 40 ผล จะราคา $40 \times \frac{60}{8} = 300$ บาท

แบบที่ 2 กล้วย 5 ผล ราคา 35 บาท

กล้วย 5 ผล ราคา 35 บาท

ถ้ากล้วย 1 ผล จะราคา $35 \div 5 = 7$ บาท

ถ้ากล้วย 40 ผล จะราคา $40 \times 7 = 280$ บาท

3. ต้องการซื้อกล้วย 40 ผล ควรซื้อแบบไหน จึงจะจ่ายเงินน้อยที่สุด

แบบที่ 3 กล้วย 1 ผล ราคา 8 บาท

กล้วย 1 ผล ราคา 8 บาท

กล้วย 40 ผล ราคา $40 \times 8 = 320$ บาท

ควรเลือกซื้อกล้วยแบบ 5 ผล ราคา 35 บาท
เพราะจ่ายเงินน้อยที่สุด คือ 280 บาท

😊 การซื้อสินค้าจำนวนมาก ๆ แม้ว่าจะราคาถูกกว่า
แต่เราควรเลือกซื้อเท่าที่จำเป็นเพียงพอต่อการใช้
เท่านั้น การซื้อสินค้ามากเกินไปเกินความจำเป็น นอกจาก
จะสิ้นเปลืองแล้ว ยังอาจไม่คุ้มค่า เนื่องจากสินค้า
อาจเสีย หรือหมดอายุก่อนที่จะนำไปใช้

แบบฝึกหัด 4.7

แบบฝึกหัด 4.7

ตอบคำถาม

1. มะลิต้องการซื้อต่างหู 20 คู่ มะลิควรเลือกซื้อแบบไหนจึงจะจ่ายเงินน้อยที่สุด

ต่างหู คู่ละ 30 บาท
ราคาพิเศษ 4 คู่ 100 บาท
10 คู่ 200 บาท

วิธีคิด

2. แพรวามีเงิน 1,000 บาท ควรซื้อแบบไหน จึงจะได้พวงกุญแจมากที่สุด

พวงกุญแจ อันละ 40 บาท
ราคาพิเศษ 3 อัน 100 บาท
7 อัน 250 บาท

วิธีคิด

สรุปบทเรียน

การนำความรู้เกี่ยวกับ
บัญญัติไตรยางศ์ไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับ
บัญญัติไตรยางศ์ไปใช้ในเรื่องใดบ้าง

แก้โจทย์ปัญหาการคูณและโจทย์ปัญหาการหาร และช่วยใน
การตัดสินใจในชีวิตประจำวัน

การหาคำตอบของโจทย์ปัญหา หรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน โดยใช้
บัญญัติไตรยางศ์นักเรียนทำอย่างไร

ทำได้โดยเขียนความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณของสิ่ง 2 สิ่ง ตามโจทย์กำหนด
โดยให้จำนวนของสิ่งที่ต้องการหาไว้ทางขวา

บทเรียนครั้งต่อไป

การเขียนเศษส่วนที่มีตัวส่วนเป็น 100
หรือเขียนทศนิยม 2 ตำแหน่ง
ในรูปร้อยละ หรือ เปอร์เซ็นต์

สิ่งที่ต้องเตรียม

แบบฝึกหัด 4.8

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

